

"Hem maddî, hem manevî büyük bir zelzele-i içtimaî ve beşerî olacak. Benim dünya terki ile inzivama ve mücerred kalmama gıpta edecekler." ifadesini "inziva, hizmet ve evlilik" zaviyesinden yorumlar mısınız?

Bütün insanlığın perişan olup maddi ve manevi toplumsal depremin yaşandığı bir süreç içinde, insan, dünya ve ailevi bağlar noktasında ne kadar hafifse, o toplumsal depremden menfi olarak etkilenmesi o kadar hafif ve az olur. Zira savaşlarda ve toplumsal çalkantılarda en çok zarar gören kesim kadınlar ve çocuklardır. İnsanı en çok üzen ve sıkıan ise ailesine gelen musibet ve belalardır. **Bu yüzden savaş ve toplumsal çalkantılar içinde dünya ve aile yükü en az olan en bahtiyardır.**

Üstat, insanlığın en dehşetli bir döneminde, yani Birinci Dünya savaşında düşünüp kaygılanacağı bir ailesi ve dünya malı olmadığı için, yükü gayet hafif, manevrası gayet çeviktir. Yanlış anlaşılmasın, Üstat burada diğerkâmsız, bencil olarak dünyayı terk edip, "**Başkaları düşünsün, benim tasalanacak ne ailem ne de malım var.**" edası içinde değildir. Tam aksine, insanlık için ne yapabilirim hazırlığı ve tasası içinde olmuştur. Şayet, Üstad'ın düşünmek zorunda olduğu bir ailesi ve malı olmuş olsa idi, insanlığa hizmet etmesi zorlaşacaktı. Üstat bu noktadan kendisine gıpta ile bakılacağına ima ediyor.

Üstad'ın o dehşetli toplumsal depremler içinde münzevi kalmasında şöyle bir ince hakikat vardır. Siyasal olarak hiçbir iktidarı olmayan ve her şeyin karmakarışık olduğu bir vaziyette, bir insanın yapabileceği şeyler sınırlıdır. Üstat siyasi olarak böyle karmaşık bir yapının içine girmekle günahlara girip, ecnebilere kukla olmaktansa, münzevi kalmayı yeğlemiştir.

Dünya Harbinde, herhalde Üstad'ın ferdi gayreti hiçbir şey ifade edemeyecekti. Böyle boş bir gayret ile uğraşmaktansa, ileride o dehşetli dönüşüm ve değişimlerin zarar ve tahriplerine karşı ruhi bir ihzar ve tekemmül içine girmiştir.

Nitekim öyle de olmuştur. Üstat o dehşetli inkılaplara karşı siyaset ile karşı konulamayacağını anlayıp, iman dersleri ile kitlesel mücadele yolunu seçmiştir. Ve Risale-i Nurlar ile dinsizlik ve maddecilik akımının Anadolu'yu tamamen istila etmesinin önünde bir set olmuştur. Milyonlarca masumların imanının kurtulmasına vesile olmuştur. Bütün bunları da sosyal ve siyasi hayattan uzak kalarak yapabilmıştır.

Şayet Üstat sosyal ve siyasi hayatın içinde faal olsa idi, bu manevi vazifeyi ifa edemeyecekti. Burada kaderin de bir hükmü vardır Üstat kendi iradesi ile hareket etmiyor, şüphesiz kader de onu bazı notalara sevk ediyor. Bu

nazarla bakarsak daha isabetli olur kanaatindeyiz.